

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljike in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-egerske dežele za celo leto 15 gold., za pol leta 8 gold., za četr leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tiste dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dñeke veljá znizana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četr leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrti stopnje petit-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiská, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiská. Vsakokrat se plača štempej za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Kokopisi se ne vražajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Operativništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Volitve na Kranjskem.

16. oktobra so volile kmetske občine poslanice v državni zbor.

Dozdaj so nam došla sledeča poročila in telegrami.

I. Skupina Ljubljana-Litija-Ribnica.

V tej skupini je bil kandidat izvrševalnega odbora za Kranjsko grof Barbo, nemškutarski kandidat Brolih, svetovalec v pokoji. Slovenski centralni odbor v tej skupini ni postavil nobenega kandidata.

1. Volišče **Ljubljana**. Volitev je bila napovedana na 9. uru. Volilni možje so precej po 8. uri v jutro začeli dohajati v mesto in se zbirali pri okraju glavarstvu v dolgih ulicah. V poslednjem trenotku so si bili nekateri kmetski volilci, nejevoljni, da bi oni morali voliti klerikalnega grofa Barbota, postavili za kandidata g. Peter Kozlerja, posestnika in deželnega poslanca v Ljubljani. Veliki plakati na oglih so pozivljali tudi vse druge volilce, da naj ne volijo grofov, ampak g. Peter Kozlerja. Med volilci je bila skoraj tretjina duhovnikov, ki so na vse kriplje Barbota priporočali kmetom. Slišali so pa ostre odgovore. Agitacija je bila živahnna, kakor še pri nobeni volitvi v tej kmetski skupini. Ob 9. uri je sam dr. Bleiweis prišel na volišče. Volilci so se podali v dvorano, kjer se je pričela volitev s sestavo volilne komisije.

Prišlo je k volitvi 110 volilcev; za vsem jih je 122, tedaj je 12 mož izostalo. Pri glasovanji je bil grof Barbo 80 glasov, Peter Kozler pa 30. O tej volitvi še govorimo.

Listek.

Kazen.

(Novela, francoski spisal J. Riviére.)

(7. nadaljevanje.)

III.

— Povedala mu bom, da ste bili včeraj zavoljo mene tukaj, da se uže šest let ljubiva.

Malo časa se pomisljuje. Njegovo premišljevanje je bilo urno in jasno: Ker gospoja Destrade neče z njim pobegniti, ker je bil Julijin dobrohotni čin tako osodepolno nehasljiv, nij bil njunemu položaju drugega izhoda, nego kar je Viktorina zaznamila. Akopram je bil tako grozovit, treba ga je bilo izvoliti. Pa si namah domisli, da lehko usmrti gospoda Destrade, in tako reši svojo metrēso; ako pa se jej odpove, da bude njegova napaka imela najhujše nasledke.

— Dobro, reče končno. Gospod Destrade in jaz poravnava to stvar. Jaz sem pripravljen.

— Ne, Edmond, vi se motite. Ali mislite,

2. Volišče **Ribnica** za okraje Ribnica in Velike Lašče.

Izv. telegram „Slov. Naroda“:

Ribnica: K volitvi je prišlo 44 volilcev. G. Peter Kozler je bil 24 narodno-liberalnih glasov, grof Barbo 20 klerikalnih. Živio naš poslanec Peter Kozler!

3. Volišče **Litija** za okraje Litija in Zatičina.

Izv. telegram „Slov. Naroda“:

Iz Litije: Pri denašnji volitvi je debit grof Barbo 67, Brolih 6, Peter Kozler 2 glasa.

Izvoljen je tedaj grof Barbo s 167 glasovi proti 56 glasom, katere je bil kandidat narodno-liberalne stranke g. Peter Kozler. Volilci v vseh treh okrajih so obžalovali, da se je še le v poslednjem trenutku, v pravem pomenu besede črez noč, postavil Peter Kozler za kandidata. Ko bi se to samo teden poprej bilo zgodilo, bi tudi v tem okraju bila sijajno zmaga na narodno-liberalna stranka. A za prvi početek smemo zadovoljni biti, da je naš kandidat toliko glasov dobil. Nemškutarski kandidat Brolih vlovil je samo v Litiji 6 glasov.

II. skupina Postojna-Planina.

V tej skupini je bil kandidat slovenskega centralnega odbora g. dr. Razlag, in klerikalni kandidat grof Hohenwart.

1. Volišče **Postojna** za okraje Postojna, Bistrica, Senožeče in Vipava.

Izv. telegram „Slov. Naroda“:

Iz Postojne: Od 92 volilcev je dobil

dr. Razlag 65 glasov, grof Hohenwart samo 27 glasov.

2. Volišče **Planina** za okraje Planina, Lož, Idrija.

Izv. telegram „Slov. Naroda“:

Iz Logatec pri Planini: Dr. Razlag je bil 37, Hohenwart 30 glasov. Klerikalci iz Blok in Rovt so strašno pritiskali. A zmagali smo.

Izvoljen je tedaj g. dr. Razlag za državnega poslanca z ogromno večino 102 glasov proti 57 glasom klerikalnega kandidata grofa Hohenwarta. Slava vrlim notranjskim volilcem!

III. skupina Kranj-Kamnik-Radoljea.

Kandidat izvrševalnega odbora dr. Poklukar, nemškutarski kandidat Železinger(?) v Tržiči.

Kakor došli telegrami kažejo, prepustil je dr. Poklukar svoje mesto grofu Hohenwartu.

1. Volišče **Kranj**.

Izv. telegram „Slov. Naroda“:

Iz Kranja: Grof Hohenwart je bil v celi gorenjski volilni skupini 200 glasov, Apfaltrern 36.

2. Volišče **Kamnik**.

Izv. telegram „Slov. Naroda“:

Iz Kamnika: Od 94 volilcev je grof Hohenwart 81, Apfaltrern 12, Razlag 1 glas dobil.

Izvoljen je tedaj grof Hohenwart za državnega poslanca. Ko bi precej iz početka grof Hohenwart bil tukaj za kandidata po-

da hočem dvobojo med vami pa med njim? Ah, dragi moj! kaka ženska bi pač morala biti! Nekaj drugega vas prosim, nekaj drugega mi privolite. Vi odidete; in ko vas ne bo več tukaj, povem jaz soprogu resnico. Vi pa zapustite še danes Francosko, idite daleč. Tako boste za gospoda Destrade nehalo živeti.

— Da bi ubežal gospodu Destrade in se odtegnil njegovemu maščevanju! Gospa, to je preveč, kar terjate od mene; to je nečastno, kar vi zahtevate.

— Kaj pa jaz, reče ona. Ali ne bom i jaz onečeščena? —

Izgovorila je te besede na tak priprost in žalosten način, da so bile lehko najvišji dokaz, kako resna ji je bila prošnja. A ko pogleda Edmonda, ki je molčal in teman obraz imel, razume, da je mož čast bolj mari, nego ženski. Tam, kjer ona najde svojo moč v skoraj veličastnej resignaciji, tam se mož upira kri in celo bitje, in njih mu drugega mar, kakor da bi življenje žrtvoval za čast.

Potem ga prime za roke, in se mu zmuzne na kolena.

— Edmond, mu pravi, moj najljubši Edmond, ali ne vidiš, da mora tako biti? Ali ne vidiš, da ne morem prenašati misli o tvojej smrti, in da bi me njegova na vso moč grizla, in me povsodi z grozo navdajala? Ali bi mi Julijeta, ki očeta tako ljubi, kedaj odpustila? Ali bi ne bila v resnici jaz mrtva? Ah, Edmond, tebe prosim, tebe, ki me nijsi nikdar prevaril, kajti imel boš usmiljenje z mojo slabostjo in z mojimi solzami. Pa saj nij to vse; ta odsočnost, ki ti jo nalagan, ki jo prosim od tvoje dobrosti, od tvoje nežnosti, od tvoje velikodušnosti proti mojej hčeri in proti meni, ta odsočnost ne bo večna. Čas stori svoje delo, prinaša soboj pomirjenje in pozabljenje. Jaz bom budela. Prišla bo ura, da se ne bo za-me bilo; ko bom soproga, ki bo živila zaničevana v temoti. Ta dan boš ti svoboden, in, ker boš zdaj toliko trpel, te takrat ne bo nihče žalil; imel boš svojo nekdanjo ljubico, svojo vedno pri-

stavljen, ne bi bilo nastalo toliko prepirov zarad njegove kandidature.

IV. skupina Novomesto-Krško-Črnomelj.

Kandidat slov. centralnega odbora g. Viljem Pfeifer, klerikalni kandidat notar Irkič, nemškatarski Jože Zagorec.

1. Volišče Novomesto.

Izv. telegram „Slov. Naroda“:

Iz Novega mesta: Pri denašnji volitvi je od 47 volilcev dobil Irkič 25, Zagorec 13, Pfeifer 9 glasov.

2. Volišče Krško za krški in kostanjeviški okraj.

Izv. telegram „Slov. Naroda“:

Iz Krškega: Oddanih je 55 glasov. G. Peifer je dobil 45, Irkič 9, Zagorec 1 glas.

3. Volišče Črnomelj za metliški in črnomeljski okraj.

Izv. telegram „Slov. Naroda“:

Iz Črnomlja: K volitvi je prišlo 55 volilcev: dobil je g. Pfeifer 28, Irkič 14, Zagorec 13 glasov.

Izvoljen je tedaj g. Viljem Pfeifer z absolutno večino 82 glasov. Slava vrlim volilcem na Dolenjskem!

V. skupina Kočevje-Trebnje-Radeče.

Klerikalni kandidat duhoven v pokoji Strbenec, nemškatarski Dežman, centralni odbor ni jih postavil kandidata.

1. Volišče Trebnje.

Izv. telegram „Slov. Naroda“:

Iz Trebnjega: Prišlo je k volitvi 35 volilcev; dobil je kaplan Strbenec 15 glasov, Deschman 20 glasov.

2. Volišče Kočevje.

Izv. telegram „Slov. Naroda“:

Kočevje 16. oktobra: Od 39 volilcev Deschman vse glase dobil.

3. Volišče Radeče.

Izv. telegram „Slov. Naroda“:

Iz Radeč: Od 42 volilnih mož je dobil kaplan Strbenec 11 glasov, Deschman 31 glasov.

Izvoljen je tedaj v tej kmetski volilni

jateljico, ki te bo ponižno blažila, kakor te zdaj goreče ljubi.

— Tedaj reče on, boste proti boju, ki si ga kličete zoper se; premagali boste soprogo togata s se služnostjo in klečplazanjem; vi si boste zagotovili sedež na tem domačem ognjišči, odkoder zapodiva upanje in ljubezen; navadili se boste živeti brez mene, daleč od mene, in za tako dolgo, da se ne bodeva morda več videla.

— Storila bom vse to, Edmond, kajti to je edina pokora za veliko pregreho, edina, ki zamore od onih, ki so nedolžni, odvrniti nesrečo, ki se upira vsakemu zdravilu.

— Potem nemam ničesa več reči, Viktorina; poslušam vas. Jaz nemam pravice, razpolagati z vami, ako sami nečete. Bog nas obvaruj! Objemite me, jaz grem.

Edmond razprostrel roke, ona mu pada vanje, in tako ostaneta dolgo. Vsi občutki, ki sta jih kedaj imela, so se zedinili v tem trenotku. Krepko se poljubita.

— Ah, reče Edmond, srce mi je počilo, pustite me iti. Ničesa nemam več opraviti

skupini, katera je po veliki večini slovenska, nemškutar Deschman z 90 proti bornim 26 glasom klerikalnega Strbence. Raji nemškutarja nego liberalnega Slovence, rekel je stari Bleiweis v „Novicah“ in rezgodo se je po njegovi želji in po njegovem slepem postopanju!

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Iz Gorice 16. okt. Tonkli je dobil 94 Winkler 78, Lavrič 75 glasov. Zdaj bode ožja volitev med Tonklijem in Winklerjem. Winkler bude gotovo izvoljen, ker mu bodo liberalni narodnjaki vsi glasove dali (Prav! Ur.) Veliki farizej in klerikalni dr. Kosoklep (Tonkli) pade.

Iz Trsta 16. okt. ob 3. uri popoldne: Udeležitev volilcev pri denašnji volitvi ogromna. Okoličani so vsi prišli. Dosedaj je 930 glasov, večjidel za Nabergoj oddanih. Ob 4. uri popoldne nadaljevanje volitev. Upamo še 300 glasov dobiti. Lahoni poparteni. Slava okoličanom!

Iz Trsta 16. okt. ob 3. uri popoldne: Škof Dobrila je dobil samo 72 glasov, Lahon Polesini z 97 glasovi izvoljen. Tukaj je hud volilen boj. Nabergoj v veliki večini. Najboljša nada.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. oktobra.

Na gornjem Avstrijskem je v kmetskih občinah izvoljenih 6 klerikalnih in 1 ustavovérni poslanec. Med klerikalnimi so Weiss-Starkenfels, grof Brandis, župnik Pfügl in drugi. Na nižje Avstrijskem je tudi bila 14. t. m. volitev v kmetskih občinah. Izvoljenih je 9 ustavovérnih in 1 klerikalni poslanec. Med ustavovérnimi so štirje „mladi“.

Klerikalni zgornje avstrijski list „Volksblatt“ je izjavljal baš pred volitvami, da klerikalno-federalistični poslanci te dežele hočejo iti v rajske. To je znamenje, da tudi tam ljudstvo njih za pasivno opozicijo, kakor pri nas ne.

Na Češkem so volitve za volitvami. 13. okt. so volile kmetske občine poslanke za državni zbor in že štiri dni pozneje 17. t. m. imajo voliti deželne poslanke. Češki

niti pri vas, niti na tej zemlji. Blažil bi onega, ki bi mi vzel življenje.

Ko je odšel, se gospa Destrade zatopi v največjo žalost. Preteklost se ji nij zdela več, kakor prazne sanje. Kar je imela odkriti soprogu, se ji je zdelo samo naravnava doslednost, za njeno nesrečo skoraj lehka. Gledala je uro, in mašinalno šla za kazalom. Hotela je, da bi Edmond imel čas oddaljiti se. Bil je uže predaleč, da bi ga gospod Destrade dohitel. Ipak ga je spremljala sè svojimi mislimi. Zapustil je park, prišel na veliko cesto, dospel do štacije. Nazadnje je šel po tem potu. Končno, ko se ji je zdelo, da je pravi trenotek prišel, pošlje svojega soproga prošit, naj pride k njej.

Gospod Destrade je imel resnoben obraz, ki je izražal sum.

— Vi ste me pozvali, dejte soprogi.

— Da, odgovori ona.

— Čudno se nam zdi, da gospod Larcey nij prišel.

— Prišel je, reče bladno, pa je uže odšel.

listi razglašajo 48 kandidatov za kmetske občine brez volilnega oklica, a podpisani je dr. Rieger kot predsednik odbora poverjenikov.

V hrvatskem zboru je 14. t. m. dr. Makane interpeliral, ali hoče ban Mažuranič skrbeti, da bode Reka v hrvatskem saboru zastopana. Ta interpelacija bo novim unijonistom neugodna.

V hrvatskem zboru se posvetujejo o postavi glede novega jugoslovenskega vseučilišča v Zagrebu. Dr. Makane je nasvetoval, naj se teologična fakulteta izbriše.

V manjše skržave.

Papež in pruski kralj. Papež je bil pruskemu kralju ali nemškemu cesarju pisal sledče pismo: „Veličanstvo! Vse podjetja, katerih se je vašega veličanstva vlada nekaj časa sem posluževala, merijo več ali menj na uničenje katolicizma. Ako se sam s soboj posvetujem, kateri razlogi so ta ostra postopanja prouzročili, priznam, da nobenih razlogov najti ne morem. Od druge strani se mi poroča, da vaše veličanstvo ne odobrava postopanja vaše vlade in ne odobrava ostrosti postopanj proti katoliški religiji. Ako je pa res, da tega vaše veličanstvo ne odobrava — in pisma, ki jih je vaša vzvišenost meni pisala, menda zadosta dokazujojo, da odobravati ne morete —, aki, pravim, Vaše veličanstvo ne odobrava, da vaša vlada na pričetih potih dalje hodi in ostro postopanje proti veri Jezu Kristovi vedno bolj širi in poslednje s tem tako zelo oškoduje: ali potem ne bode vaše veličanstvo do preverjenja prišlo, da ta postopanja nemajo drugega vseha, nego da lastni prestolj vašega veličanstva izpodkopujejo. Jaz govorim odkrito, ker moja zastava je resnica, in jaz govorim, da eno izmed svojih dolnosti izpolium, ki v tem obstoji, da vsem resnico povem, tudi tistim, ki niso katoličani; kajti vsak, kdor je krščen, je v nekakem načinu, katerega tukaj razlagati nij mesto, je, pravim, papežev. Jaz sem v prepričanju, da bode vaše veličanstvo moja premišljevanja z navajeno dobrostjo sprejelo in v predstoječem slučaji potrebne korake storilo. Prinašaje vam izraz svoje udanosti in svojega spoštovanja, prosim boga, naj vaše Veličanstvo in mene z vezmi enake milosti objame. Pio m. p.“

Pruski cesar je na to papežu med drugim odgovoril tako-le: „Vesel sem tem bolj, da mi vaša svetost piše, ker priliko dobim, napacne misli popraviti, katere se vaši svetosti dajejo o razmerah v Nemčiji“. Cesar pravi, da nij res, da bi njegova vlada po potih hodila, katere on ne bi odobraval, ker to je že po ustavi nemogoče.

— Pa ne, da bi se bil meni pokazal, in tudi vi mi nijste povedali, kaj to pomeni?

— Gospod Larcey ne more vzeti Julijete.

— O! zakaj ne?

— Ker vaša hči nij ničesa zakrivila, nego jaz.

— Vi! zaradi vas je bil ta človek tukaj. Kaj pa je imela hči zraven opraviti?

— Pritekla je, ko ste vi vstopili. Hotela je mene in njega rešiti. To se nij dalo. Zato vam zdaj objavljam resnico.

— Tako, reče osornim glasom, gospod Larcey je vaš ljubimec! Ona ne odgovori, nego povesi glavo.

— Ah! malovredna ženska! zakriči gospod Destrade, ter stegne roko, strašno žugajoč. Viktorina je pričakovala vdarca. Zdelo se ji je, da bi bila srečna, ko bi jo soprog v svojih jezi uničil.

Gospod Destrade je ne vdari. Nezmerna togota mu je vzela vso moč in ga vrgla na stol. V enej sekundi je videl vse svoje življenje, to žensko, ki jo je ljubil, katerej je bil hranil vso ljubezen, ne domisljaje si, da

On obžaluje, da je en del katoliških podložnikov v Prusiji politiko začel, ki verski mir moti in je državi protivna. Celo višji duhovniki se upirajo proti postavam. „Vaše svetosti opazovanju gotovo nij neznano ostalo, da se enake prikazni zdaj v v e č i n i e v r o p s k i h d r ž a v g o d e“, pravi pruski cesar in zatrjuje dalje, da bo postave bránil v svoji zemlji in bo pokorščino tudi s silo terjal. On upa, da bo papež s svojo veljavo duhovensko agitacijo vstavil, ker vera Jezu Kristu nema s tem rovanjem nič opraviti. H koncu odbija, da bi bil papežev.

Kakor naši bralci iz vsega vidijo, je pruski kralj papežu tudi nekoliko resnic povidal. To njegovo pismo bo po vsem svetu hrup napravilo.

Dopisi.

Iz Vipave 15. okt. [Izv. dop.] Evo Vam v kratkih obrisih popisan volilni shod vipavski. V ta namen je blagi gospod grof, ki se je tudi shoda udeležil, prepustil svoj prostor na Zemonu, blizu Vipave. Zborovanje se je pričelo v navzočnosti 19 volilnih mož in mnogo drugih volilcev. Za predsednika je bil izvoljen gospod Rihard Dolenc. Po kratkem govoru predsednikovem je dr. Razlag svoj program razvil: „On je katoličan, in mu nij nikdar na um prišlo, proti veri delati. On je za samoupravo ali avtonomijo posameznih dežel v našem cesarstvu, priznava pa tudi kompetentnost onega centralnega parlamenta za vravnanje skupnih zadev. On se bode vedno potegoval za vpečljavo slovenskega jezika v urade in šole, da se tudi naš ubogi, zanemarjeni narod slovenski popne do one stopinje omike in blagostanja, katero so že drugi, morebiti od narave manj obdarjeni narodi, dosegli. V materialnem obziru bode po mogočesti vse storil, kar bi utegnilo nam koristiti.“ — Govor se je vsem prav dopadel in kmetje so s prikimovanjem svoje odobrenje izraževali. Dr. Razlag je tudi izrekel željo, biti v dotiki vedno s svojimi volile, in je tudi obljubil, nas zopet o Božiči obiskati, ter, da kakor hitro bi se mnenja volilcev z njegovimi ne strnjala, je vedno z veseljem pripravljen, svoje mesto drugemu sposobnejšemu prepustiti. To ravnanje g. Razlag je korektno, in je se ve da občno pohvalo med poslušalci vzbudilo in „dobro“, „slava“ in „živio“-

je njegova soproga ena tistih, ki so v oblasti nezdravih strastij, ki tavajo po temotnej slasti prešestva. Vedno se mu je zdela čista, nedolžna, odkritosrčna. Svojej hčeri je dajala zdravo odgojo. V njegovej navzočnosti jo je ljubkalá. Nikdar jej nij videl na obrazu sence kakega dvoma ali kakega grizenja. Kako ji je vse zaupal! Ona pa ga je izdala. Samo mu je to povedala. Drugega mu nij ostalo, kakor pozabiti jo, ali pa jo kazniti. A soproga se ne da tako lehko izpoditi iz srca. Gospod Destrade je mislil na kazen, in ta bi morala takova biti, da bi bil ljubimec njegove soproge za vedno odstranjen.

Gospa Destrade, gledaje vedno v tla, mu reče: — Usmrtite me, tepite me, zapođite me. Jaz se ne vrnem več. Nikdar več ne boste slišali o meni govoriti.

— Usmrtil bom najprvo vašega ljubimca, reče on.

— Kakor se vam rači, mrmra ona.

(Dalje prih.)

klicev nij bilo konča. Da se pa ta namen, namreč tudi pismeno občevanje z dr. Razlagom, lagje doseže, so volilci volili enega predsednika, dr. Spazzapanu, ki jih bode vsakikrat skupaj sklical, kadar se bode treba o kaki važni stvari odločiti. Na tem mestu eno besedo dr. Spazzapanu. On je bil do sedaj v narodni stranki nasprotnem taborji. Slišal sem pa večkrat iz njegovih ust, da nij nasprotnik narodnega razvitka, ampak le da se neče podvreči klerikalizmu in nekatereim klerikalnim sebičnežem. Okoliščine so se zdaj premenile, postavili smo se na strogo narodno in ne na rimsko stališče, vejati je začel svobodnejši duh in mračnjaštvu menda bode kmalu popolnem odzvonilo — gledé na vse to, upamo, da bode odslej g. dr. Spazzapan blagonsno deloval na korist in napredok slovenskega naroda. — Potem smo šli radostni v trg k Dolenjeu, kjer smo se skupno v pozno noč zabavali. Vrstile so se napitnice. Petje je vodil vrli učitelj, g. Mrcina iz Goč, ki je edini, da v vsakem obziru in brez strahu mračnjakom energično oponira. Zahvaliti se moramo goškim pevcom in znamenu tenorju, g. Ditrihu, ki je blagovoljno sodeloval. Omeniti še moram, da so vsi volilni možje z možato besedo in z roko v roci obljubili, se od nobenega ne dati premotiti in le za dr. Razlagu glasovati. — Kar pa ne morem odobriti, je, da nekateri korifeji narodne stranke, ki so tudi liberalnega mišljenja, ali se vsaj za take štulijo, se niso izgolih osobnosti ne volitev in ne shoda udeležili.

Iz Notranjskega 12. okt. [Izv. dop.] Ponosno se spominjamo Notranjci dozdanjih volitev za deželní zbor. Prišli smo, kadar je bilo treba v polnem številu na volišče, in volili smo, kakor en mož, vsi enako. Zopet smo pozvani k volitvi, k volitvi poslanca, ki nas bode zastopal v državnem zboru na Dunaji. Da se bomo zopet celobrojno sešli na dan volitve, nij dvoma, ali ne bomo se mogli ponašati s tisto složnostjo in edinostjo, s katero smo se ponašali dozdaj. Vrinil se je med nas vsled samovoljnega, gospodstva navajenega obnašanja nekaterih mož in posebno duhovnov, nepotrebni razpor, ki je kriv, da imamo mesto enega, — dva kandidata. — Postavili smo si samo na postonjskem volilnem shodu z veliko večino glasov vrlega narodnjaka in poštenjaka dra. J. Razlaga za svojega kandidata; toda predrnost onih, kateri zamašajo vse, naj bo še tako dobro in pametno, kar ne pleše brez obotavljanja po njihovi piščalki, vriva nam proti naši volji družega kandidata, nemškega grofa Hohenwarta.

Naš poslanec naj bo Slovenec, kateri je že dejansko pokazal, da mu je sreča našega naroda čez vse; — kateremu govor gladko teče, in kateremu nij še le treba v „Novicah“, po kakem tesarji svedočbo dajati, da dobro slovenski govor.

Zalostna prikazen med Slovenci je, da ne redko možje, ki so iz naroda prišli, svoj narod zatajujejo in se z njegovimi sovražniki zedinijo. Kaj pa hočemo pričakovati od nemško vzgojenega, nemško mislečega grofa, kateremu ljubezen do drage Slovenije nikoli nij širila prs? Moreli on čutiti znami, moreli on srce imeti za naše želje, ponjati naše težnje? Ako bi mu bili Slovenci res kaj pri srci, storil bi bil kaj zanje, ko je

sedel na ministarskem stolu, če druga ne, vpeljal bi bil lahko slovenski jezik v uradnije na Slovenskem. Toda naše pritožbe in zahteve so se prezirale, kakor prej. Da glede pospeha naše narodnosti tudi odslej nemamo bog ve kaj pričakovati od njega, pokazal je s tem, da nij hotel pristopiti k našemu narodnemu programu.

Na kogar se zanesti ne moremo, da nam bo branil našo narodnost, kateri naj večja nevarnost preti, da se bo boril za naše narodne pravice z vsemi silami, — tega ne moremo z dobro vestjo voliti za svojega poslance.

Nadejam se, da bodo volilni možje, katerim so Notranjci svoje zaupanje dali, po resnem prevdarku 16. oktobra v Postojni in Planini volili tako, kakor bo narodu bolj na korist.

Rešimo pred vsem drugim narodnost in narodni ponos, in postavili smo napredku in blagostanju trden temelj.

Iz Dobja pri Planini 10. oktobra. [Izv. dopis.] Komur so v novejem času politične razmere po Slovenskem dobro znane, mora nam pririditi, da je malo katerega druga kandidata domaćina v državni zbor kandidatura težavnejša, nego g. dr. Vošnjakova. Po celiem njegovem volilnem okraji ne najdemo kotiča, kjer bi šlo vse gladko za narodno-liberalno stvar. Tukaj je še nemškutarstvo precej ukoreninjeno, tamo jeljudstvo sicer narodno misleče, a ne ume si še pomagati i odtvezati si diljo od oči, i kjer se to godi, dela farški fanatizem na vse duške, da bi se ljudstvu vid v stvar zabranil. Ti „božji jogri“ so povsod prav dobro razpostavljeni, enako križevim stacijam, i na vso moč poskušajo, Krista na novo križati, grdo opravlja svoje bližnje ter tako prestoljajo drugi glavni zakon krščanski: „Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe.“ Mej tace „jogre“ spada z dušo i telom tudi naš g. župnik, Marinko. Ta „krščanska (?) duša“ je bila do najnovejše dobe prav pošten fajmošter starega „ordna“; nij se brigal za kaj druga, nego za svoj gmotek i tam pa tam je v prav „primojduševskem“ govoru povedal kako zlato versko resnico svojim faranom. Bral nij druga, ko graško tetko „Tagespošto“, ter iz nje skral vse vednosti, kolikor mu jih je bilo potreba, da bi bil „napredoval s časom“. Na jednak pa pride nekemu g. učitelju na um, da odkrije po nemški kulturi hrepenečemu g. fajmoštru čudovito nedoslednost, to je maziljene — pa „Tagespost“!!! I korak je res ogromen, kojega je storil spokorjeni fajmošter; kajti zdaj je gorak „pravničar“, kar se razvidi iz njegovega vedenja. Temu možu se je spoljabilo, da je v svoji gorkoti psoval celo mlado-slovensko stranko i zaštitnike gesla „vse za narod, omiko i svobodo“ lumpe, a visoko v zvezde koval bezdomovinsko politiko Rauscherjevo, katera bi vsemu avstrijskemu slovanstvu rada konec storila.

Iz planinskega okraja 14. okt. [Izv. dop.] Logaški župnik, g. M. Markič, je sklenil v obupuem boji za eksministra, grofa Hohenwarta, podvzeti pot nasilstva, po katerem edino bi zamogel sijajni propad omenjenega kandidata nekoliko še otomniti. Kajti, da je lep teren Notranjske za nemškega grofa toliko kot izgubljen, to gotovo mora g. župnik že prevideti; a on se hoče skazati kot junaka, kateri ve do zadnje pedi

braniti prehod svobodi in omiki. Za to mu pa soborci mežnarji, kakor drugod ne zadostujejo, takokus Markič hoče drugače rekrutirati. Cerkve legaške imajo namreč več dolžnikov, te sklene on pred svoj sodni stol poklicati ter jih za žive in mrtve pridušiti, da volijo tako, kakor jim on zapove; ako ne — dolžniki so — pri bogu je milost! In to je ravno tisti dušni „čednik“, kateri se je vlni otorej trudil, otvoriti v Logaten jezuitski misjon za grešne kozle; pa ker se mu to nij posrečilo, hoče pa menda sam jezuit postati, ker je že poprijel za načelo: „Der Zweck heiligt die Mittel“. Vse, tudi nelepo sredstvo je dobro, da se le kaj doseže.

Iz gornje Savinske doline

13. okt. [Izv. dopis.] Po tukajšnjih krajih prebiva zdrav rod slovenski. Ljudstvo je prebrisane glave, i se hvala sreči junaški tudi uže precej zaveda svojih pravic i se za-nje otima. A k samosvesti ne zadostuje zdrava pamet, mora se jej tudi pridružiti nekaka vztrpnost v vsem, kar se z zdravim razumom izpeljati sklene. In te vztrpnosti našemu ljudstvu še obilo manjka, da si bi je nikdar toliko ne upotrebovalo, nego v sedanjih časih, ko je duhovenska politična agitacija menda začela dostigati svoj vrhunc. Evo vam črno na belem! Pričetkom tekočega meseca vršila se je v Lučah občinska volitev. Tamošnji seljaki so se uže pogovorili, da hočejo voliti kot župana intelligentnega J. Robnika — p. d. Jvana, ki je tudi v odboru krajnega zastopa, kot 1. sestovalca pa Fr. Pustoslemšeka, p. d. Koldvornik, itak presposobnega poštenjaka. A pride volitveni dan, snide se nekaj kmetov, h katerim sta se pridružila tudi domača duhovnika. Tudi priljubljeni Ivan gre volit, a nij mu prav nič bilo dobro pri srci, stopevemu v volilnico; videl je namreč, kako se kmetje, ki so ga drugekrati kar obsuli, kislo drže in nijeden neče nanj skoro niti pregovoriti ne. Volitev se vrši, glasovi se sicer oddavajo, a le po komandi fajmoštovi, ki si je menda s tem hotel nekaj lavorik pridobiti, ker drugače mu bo težavno za nje. Izvolili so se kot prve občinske zastopnike trije možje, katerim je občinski posel nepoznat, a to bo dobro, da bo fajmošter potem z njimi pometal po volji.

Čez nekaj dni pa se je vse obelodanilo, kar je to občinsko nezgodo zakrivilo. Omenjená vrla slovenska posestnika sta namreč take misli, da naj ostane vsak pri svojem kopitu, tore fajmošter pri cerkvi, drugi občani pa pri občinskih opravilih. To pa diši po „mladoslovenskem“, in zadostovalo je, da sta v farovži vpisana v najčrneji kolomon, t. j. duhovščina ju sovraži kot hudič križ, i to tem bolj, ker sta tudi oba podpisala volilni oklic za dr. Vošnjaka, prvi pa si je še celo „Sl. T.“ naročil! Kdor pa se farju zameri, pravijo pri nas, ga far črti kot fajmošter Kristusa, kar hoče toliko povedati, kot da isti mora propasti, da bi še tako pravičen bil. In to se je godilo tudi tema poštenjakoma. Pričnica je storila svoje i tercijalski jeziki pa svoje. Na jednok postala sta v očeh ljuda „Lutra“, „podpisala sta se za drugo vero“ itd. Neskušen in naiven kmet verjame vse, verjeli so tudi farškim lažem, ter so s tem občinski blagor preročili za tri leta ljudem, koji so ravno s tem nesrečni, nezadovoljivi postali. Kolikor smo

mi pozvedeti zamogli, potrudil se je drugi, stvar natančneje preiskavati, i dospevši do vira, zagodil je dotičnemu „božjemu jogru“ tako, da bo teško pale poskusil ljudi opravljati i delati med njimi nesrečne prepire. Kdor išče, ta skupi.

Domače stvari.

— (Od Št. Pavla pri Preboldu) 15. oktobra. Včeraj 14. oktobra ob 2 pooldne je imela naša občina volitev volilnih mož. Izvoljeni so sledeči možje: Anton Basle, Martin Marinec, Jože Grahov, Andrej Količ in Ferdinand Sveizer. Vsi razen enega, so udje občinskega zastopa. Prvi trije možje steje na narodno-liberalni strani in bodo neustrašljivo glasovali za g. dr. Vošnjaka. Od zadnjih dveh je še dvomljivo, za koga da bosta glasovala. Toliko pa je gotovo, da za Kosarja nobeden teh petih mož glasoval ne bode. Mislim pa, da se bodo naši volilci sporazumeli ter enoglasno g. dr. Vošnjaka volili!

— („Slov. Tednik“) se razpošlje denes popoldne, da lehko naznanja izid vseh volitev v kmetskih občinah na Kranjskem.

— (Kaplan Klun) se je bil o svojem času pri višji deželnji sodniji pritožil zoper razsodbo tukajšnje c. kr. sodnije, po kateri je bil krivega spoznan zarad psovka, ki jih je izustil pri občnem zboru „narodne tiskarne“ proti dr. Vošnjaku in po §. 496 kaz. zak. na 4 dni zapora obsojen. Višja deželnna sodnija v Gradeu je z odlokom dd. 24. septembra l. spoznala, da je kaplan Klun kriv prestopka po §. 496. naloženo kazen pa je višja sodnija z ozirom na razne olajšajoče okolščine spremenila v globo 15 gld. ali tridnevni zapor. Ob enem izreče višja deželnna sodnija, da so graje dr. Costove od strani sodnika pri obravnavi bile opravičene, kakor se vidi iz zapisnika, da se tedaj na pritožbe Costove zoper sodnikovo ravnanje ne more obzirati. Klun je tedaj tudi v drugi stopnji za krivega spoznan. G. dr. Vošnjaku je to, kolikor vemo, popolno zadostenje in se on zarad spremenjene kazni ne bo dalje pritoževal.

— (Izvrstna služba.) „Laibacher Zeitung“ št. 131. v svojem uradnem delu naznanja, da se dobi pisarska služba s plačo na dan (Taggeld) 400 goldinarjev. He! ministri, upravni odborniki, doktorji in vi vsi velikani — postanimo kancelijski pisarji, če se tako izvrstne službe na Kranjskem razpisujejo! In posebno v skalnatem Kočevji pri Fladungu, kajti samo ta c. kr. okrajni glavar plačuje svojemu pisarju (kakor tu uradno naznanja) 14.600 goldinarjev na leto!

— (Tat). Piše se nam: V noči od 9. na 10. t. m. je v K..... jevi staji se prilazil tat do spečega voznika ter izvlekel izpod njega telovnik, v katerem je bilo nad 100 gold. denarja. Hlapac to zapazivši zgrabiata; a ta mu zasadi med rebra nož in uteče. Tat so že dobili.

Razne vesti.

* (Pomanjkanje duhovnov) je kakov pri nas tudi na Bavarskem. Škofje prosijo za to pri vladi vse sorte pomočkov. Ali vse ne bo nič pomagalo. Dokler bodo nekateri duhovni tako divje in nekrščansko po-

litijo rogovilili, ljudi hujskali in ob volitvah lagali — se bo vsak nespačen mladenič sramoval, v ta stan stopiti. Za to naj škofje in drugi spoznajo, da je vir pomanjkanja duhovnov v brezaktivni in brezkrajni agitaciji nekih duhovnov iskat. Te naj brzdajo, pa bo vse dobro.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry

v Londonu.

Odstranjenje vseh bolezni brez leka in stroškov z izvrstno zdravilno hrano Revalesscière du Barry iz Londona, katera pri odraščenih in otrokih svoje stroške 50krat v drugih sredstvih prihrani.

Izpisek iz 75.000 ozdravljeni bolezni v želodeci, v živcih, v drobu, v prsih, na pljučah, v grlu, v dušnjaku, na žlezah, na ledvicah in v mehurji — od kajih se na zahtevanje posnetki zastonj in franko dospošljejo:

Spričevalo št. 64.210.

V Napolji, 17. aprila 1862.

Moj gospod! Vsled bolezni na jetrah sem bil sedem let v strašnem stanu sušenja in vsakovrstnega trpljenja. Nijsem bil v stanu ne čitati niti pišati; moji živci so se tresli po celiem životu, slaba prebavljivost, vedno nespečnost in mel sem zmirom razburjene žive, da nijsem nikjer našel miru, pri tem sem bil tudi silno otožen. Mnogo zdravnikov je svojo umetnost poskušalo, a ne da bi moje trpljenje olajšali. V popolni obupnosti sem Vašo Revalessciere poskusil in zdaj, odkar sem jo tri mesece užival, se zahvaljujem ljubemu Bogu. Revalessciere zasluži največ hvalo, ona me je popolnem zopet ozdravila, tako, da morem svoje družinsko stališče zavzemati. Z iskreno hvaležnostjo in popolnim spoštovanjem Marquise de Bréhan.

Spričevalo št. 65.810.

Neufchateau (Vogesen),

23. dec. 1862.

Moja hči, 17 let stará, je trpela vsled pomanjkanja svojih pravil na strašni razburjenosti živev, imenovani sv. Vidov ples, in vsi zdravniki so dvolili na mogočesti kakšne pomoči. Od tega časa sem ji, po nasvetu prijatelja, Revalessciere dajal, in ta izvrstna hrana jo je na začudenje vseh, kateri trpejo poznavajo, popolnem ozdravila. To ozdravljenje je tu veliko pozornost vzbudilo in mnogo zdravnikov, ki so to bolezni za nezdravljivo proglašili, se zdaj čudi, moja hčer močno, čvrsto in popolnem zdravo videti.

Martin, Officiere

Comptable en retraite.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalessciere pri odraščenih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. —

Revalessciere-Biscuiten v pušicah à 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalessciere-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaju, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradei bratje Oberanzmeyr, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovje P. Birnbacher, v Lonči Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Listnica uredništva. G. L. v V. Pošljite na ogled. Objubimo vrniti, če ne ugaja. G. J. V. Preosobno. Iz tega nam utegne nastati tiskovna pravda, in kdo bo pričal. Pisati se sme, kar se dokazat. more, G. „*“ G. To se ve da smo zadovoljni. Samo resnično more biti, to se razume.

Knjiga.

15. oktobra.

Pri Elefantu: Somosi iz Pešte. — Lugo Tereza s 2 sinoma, iz Verone. — Jesih iz Ormuža. — Salier iz Siofovek. — Bohutinsky iz Hofa. — Gospa Vičič s hčerjo iz Il. Bistrice. — Lengyel iz Kaniže. — Gospa Valenčič iz Il. Bistrice. — Sportić iz Studuwinz.

Pri Malidi: Clerak iz Kronberga. — Szailer iz Dunaja. — Sterh, Stieling iz Hohland. — Nathan iz Kaniže. — Eggenberg, Schuh iz Dunaja.

Dunajska borza 16. oktobra

(Izvirno teleografično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	68	gld.	10	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	72	"	25	"
1860 drž. posojilo	100	"	25	"
Akcije narodne banke	954	"	—	"
Kreditne akcije	215	"	50	"
London	113	"	—	"
Napol.	9	"	8	"
C. k. cekini	—	"	—	"
Srebro	107	"	75	"